

ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN

- Periode 2020 - 2024

vedtatt i kommunestyret sak 050/20 den 18.06.2020

Innhold

1. Alkoholovens formål	3
1.1 Fauske kommunes målsetting.....	3
2. Retningslinjer for tildeling av bevillingen	4
3. Utøvelse av bevillingen.....	4
3.1 Skjenkebevilling.....	5
3.1.1 Særlig om skjenking (alkoholforskriften kapittel 4).....	5
3.2 Salgsbevilling.....	6
3.2.1 Særlig om salg	6
4. På følgende steder ønskes ikke skjenking av alkohol.....	7
5. Kunnskapsprøve.....	7
5.1 Felles for salgs- og skjenkebevilling.....	7
5.2 Skjenkebevilling.....	8
5.3 Salgsbevilling.....	8
5.4 Serveringsbevilling	8
6. Utvidelse av skjenketid.....	9
7. Utvidelse av skjenkeareal.....	9
8. Ambulerende skjenkebevilling / bevilling for enkelt anledning	9
9. Gebyr	9
10. Kontrollvirksomhet.....	10
10.1 Kontrollmyndigheten har bl.a. disse funksjoner	11
10.2 Inndragning av salgs- og skjenkebevilling.....	11
10.3 Overtreding- og inndragningsperiode.....	11
10.3.1 Følgende overtredelser fører til tildeling av åtte prikker:.....	12
10.3.2 Følgende overtredelser fører til tildeling av fire prikker:.....	12
10.3.3 Følgende overtredelser fører til tildeling av to prikker:.....	12
10.3.4 Følgende overtredelser fører til tildeling av en prikk:.....	12
10.4 Reaksjoner ved overtredelse/brudd på alkoholovens bestemmelser	13
11. Rapportering.....	13

1. Alkohollovens formål

Alkohollovens § 1-7 pålegger kommunen å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan.

Planen skal være retningsgivende både for både for administrasjonen ved forberedelser av saker til politisk behandling og ved avgjørelse av slags- og skjenkebevillinger.

Den kommunale alkoholpolitikken forvaltes innenfor de rammene som er gitt i Lov av 2. juni 1989 nr. 27 Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v (alkoholloven)

Alkoholloven har som målsetning og i størst mulig utstrekning å begrense de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i denne sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdig drikkevarer

1.1 Fauske kommunes målsetting

- Bevillingspolitikken i Fauske kommune skal være i samsvar med alkohollovens formål, og skal lokalt innrettes slik at den bidrar til at formålet realiseres.
- Målet med bevillingspolitikken er ellers å bidra til at salgs- og skjenkestedene gis stabile og forutsigbare rammevilkår for å hindre illojal konkurranse
- Folkehelseperspektivet skal vektlegges ved behandling av bevillingssaker
- Det skal særlig satses på tiltak overfor barn og unge med opplysning, holdningsskapende arbeid, hjelpetiltak og alkoholfrie tilbud.

2. Retningslinjer for tildeling av bevillingen

I samsvar med endring av alkoholloven §1-6 gjeldende fra 1. januar 2016 går Fauske kommune inn for at kommunale salgs- og skjenkebevillinger ikke må utløpe etter 4 år, som i dag. Det er innført en unntaksregel som gir kommunen mulighet til, etter kommunevalg, å beslutte at alle eller enkelte bevillinger kan videreføres i inntil fire år uten krav om ny søknad om ny bevilling.

Etter neste kommunevalg må kommunestyret igjen ta stilling til ei eventuell forlengning av bevillingene i inntil 4 nye år uten krav om ny søknad. Det vil bli foretatt en gjennomgang av alkoholpolitikken i kommunen, herunder vurdert bevillingspolitikken.

Salgs- og skjenkebevillinger vil kunne nektes på grunnlag av negativ uttalelse fra politiet om søkers vandel, når forholdet knytter seg til alkoholloven eller annen lovgivning som har sammenheng med alkoholovens formål, eller fra skatte- eller avgiftsmyndighetene om vandel i forhold til denne lovgivning.

Ved tildeling eller fornyelse av bevilling skal det legges vekt på om søker kan anses egnet til å ha salgs- eller skjenkebevilling. Det kan tas hensyn til tidligere negativ erfaring med søkerens utøvelse av bevilling i form av:

- Brudd på vilkår som er satt for bevillingen
- Brudd på skjenke- eller aldersbestemmelser, herunder tildeling av prikker
- Endring av driftskonsept uten godkjenning
- Klanderverdige ordensforhold ved bevertningssted
- Brudd på reklamebestemmelsene i alkoholovens § 9-1

Endringer som gjelder søkerens vandelsmessige forhold skal kunne tillegges vekt ved fornyelse.

Formannskapet treffer vedtak om tildeling av kommunal bevilling for salg av øl og kommunal bevilling for skjenking av øl, vin og brennevin, herunder også eventuelt tillatelse til uteservering av alkohol.

Det tas sikte på et nært samarbeid med bevillingshaverne for å følge opp gjeldende lov og regelverk

3. Utøvelse av bevillingen

Bevillingen skal utøves på en slik måte at de vilkår som nevnt i bevillingsvedtaket, i alkoholloven og i bestemmelser gitt i medhold av den, til enhver tid er oppfylt, og for øvrig på en forsvarlig måte.

3.1 Skjenkebevilling

Kommunestyret har vedtatt følgende retningslinjer:

1. Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 er forbudt mellom kl. 02:00 og 13:00. Skjenking av annen drikk er forbudt mellom kl 02:00 og 06:00. Konsumet av ut skjenket alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp. Skjenkestedet skal stenge en halv time etter at skjenkingen opphører.
2. Skjenkebevillingen kan gjelde en, flere eller alle typer alkoholholdige drikker. En skjenkebevilling kan omfatte følgende kombinasjoner:
 - Gruppe 1 og 2
 - Gruppe 1, 2 og 3
3. Skjenkebevilling for brennevin skal vurderes enkeltvis
4. Skjenkebevilling for uteareal skal vurderes enkeltvis, både når det gjelder område det kan skjenkes og skjenketider
5. Det gis ikke bevilling for skjenking av brennevin i skjenkesteder som er rettet mot ungdom, og der aldersgrensen er 18 år. For steder som har bevilling for gruppe 1, 2 og 3 skal brennevin fjernes fra hyllene ved 18 års arrangement.

3.1.1 Særlig om skjenking (alkoholforskriften kapittel 4)

Personer som er åpenbart påvirket av rusmidler må ikke gis adgang til skjenkestedet.

Dersom personer som er åpenbart påvirket av rusmidler befinner seg på skjenkestedet, har bevillingshaver plikt til å sørge for at vedkommende forlater stedet.. Bevillingshaver har plikt til å sørge for at personer som trenger det, får nødvendig bistand.

Det må ikke skjenkes alkoholholdig drikk til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller skjenkes på en slik måte at vedkommende må antas å bli åpenbart påvirket.

Det må påses at personer som ikke fyller alderskravene i alkoholloven §1-5 ikke drikker alkohol som skjenkes andre gjester.

Det må påses at gjestene ikke nyter medbrakt alkoholholdig drikk, eller medtar alkoholholdig drikk når de forlater skjenkestedet

Brennevin kan bare skjenkes i mengder à 2 og 4 cl. Dette gjelder ikke for servering av cocktails.

Den som har bevilling til å skjenke alkoholholdig drikk, plikter også å føre et rimelig utvalg av alkoholfrie og/eller alkoholsvake drikke, og som må regnes som en naturlig erstatning for alkoholholdig drikk. Når halvflasker er i handelen, plikter skjenkestedet å føre et rimelig utvalg av slike.

3.2 Salgsbevilling

Kommunestyret har vedtatt følgende retningslinjer:

- Salgstid for øl og annen alkoholholdig drikke gruppe 1 fastsettes til:
 - Kl. 08:00 – 20:00 på hverdager
 - Kl. 08:00 – 18:00 på dager før søn- og helligdager unntatt dagen før Kristi Himmelfartsdag.
- Salgstid for alkoholholdig drikk gruppe 2 og 3
Åpningstiden for AS Vinmonopolets utsalg fastsettes av departementet. Salg AS Vinmonopolets utsalg er forbudt på søn- og helligdager 1. og 17. mai og julaften.

3.2.1 Særlig om salg

Salg eller utlevering av alkoholholdig drikk må ikke skje til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler.

De ansatte skal påse at det ikke drikkes alkohol i salgslokalet.

På salgssted for alkoholholdig drikk i gruppe 1 skal slik drikk plasseres på en slik måte at den ikke kan forveksles med alkoholfri og alkoholsvak drikk.

4. På følgende steder ønskes ikke skjenking av alkohol

- Det gis ikke alminnelig skjenkerett som fast ordning for bevertningssteder i tilknytning til idrettsanlegg, idrettshaller o.l.
- Det gis ikke skjenkerett ved idrettsarrangementer.
- Det gis ikke alminnelig skjenkerett ved arrangementer som er beregnet bl.a. på barn og unge.
- Det gis ikke skjenkebevilling til kiosker og gatekjøkken.
- Ved tildeling av bevilling skal skjenkelokalets beliggenhet, størrelse og beskaffenhet samt målgruppen for virksomheten tillegges vekt.
- Skjenkebevilling for øl og vin gis ikke til gatekjøkken

5. Kunnskapsprøve

Styrer og stedfortreder må ha dokumentert kunnskap om alkoholloven og bestemmelser gitt i medhold av den for å kunne tildeles en skjenkebevilling. Dette kravet er oppfylt ved bestått kunnskapsprøve. Det er også et vilkår at styrer og stedfortreder må være ansatt på salgs- eller skjenkestedet eller arbeide i virksomheten i kraft av sin eierstilling

5.1 Felles for salgs- og skjenkebevilling

Styrer har ansvar for at utøvelse av bevilling er slik organisert at det ikke skjer brudd på alkohollovgivningen i forbindelse med skjenking og salg.

Dette innebærer at styrer plikter til drive opplæring av egne ansatte om skjenkebestemmelser og alkoholloven.

Under styrers fravær påhviler styrets ansvar og plikter stedfortreder

Helsedirektoratet har utviklet et e-læringskurs som gir en innføring i aktuelle bestemmelser i alkoholloven og kunnskap om alkoholens virkning på kroppen.

1. *Kurset består av seks leksjoner og en avsluttende prøve.*
2. *Ved bestått prøve får man kursbevis.*
3. *Kurset finnes på både norsk og engelsk.*

Fauske kommunene anbefaler at kurset gjennomføres

<https://ansvarligvertskap.helsedirektoratet.no/client/default.aspx?CAID=331280>

Arrangementer som får bevilling til skjenking på store områder (f.eks. konserter og festivaler) vil bli underlagt særskilt skjerpet kontroll

5.2 Skjenkebevilling

Bestått prøve for skjenkebevilling skal dokumentere at kandidaten har kunnskaper om innholdet i bestemmelsene i alkohollovens kapittel 1, 4, 5, 7, 8, og 9 samt forskrifter gitt med hjemmel i disse kapitlene og at vedkommende har kjennskap til alkohollovens kapittel 2, 3, 6 og 10 samt forskrifter gitt med hjemmel i disse kapitlene.

5.3 Salgsbevilling

Bestått prøve for salgsbevilling skal dokumentere at kandidaten har kunnskaper om innholdet i bestemmelsene i alkohollovens kapittel 1, 3, 7, 8, og 9 samt forskrifter gitt med hjemmel i disse kapitlene og at vedkommende har kjennskap til alkohollovens kapittel 2, 4, 5, 6 og 10 samt forskrifter gitt med hjemmel i disse kapitlene.

5.4 Serveringsbevilling

Serveringsstedets styrer må ha bestått etablererprøve etter Forskrift om etablererprøve for daglig leder av serveringsstedet. En skjenkebevilling kan ikke utøves før det er gitt serveringsbevilling etter Serveringsloven §3

6. Utvidelse av skjenketid

Rådmannen delegeres myndighet til å avgjøre søknader om utvidelse av skjenketid for enkeltanledning.

- Enkeltanledning ansees som all drift utover det ordinære så som festivaler, konserter med utvidet publikums antall.

7. Utvidelse av skjenkeareal

Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne utvidelse av skjenkelokale for enkelt anledning.

- Utvidelse av skjenkearealet i forhold til ordinær drift i en tidsavgrenset periode i forbindelse med et arrangement.

8. Ambulerende skjenkebevilling / bevilling for enkelt anledning

Kommunen har 2 ambulerende bevillinger for skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 for sluttet selskap til leilighetsbruk på steder uten skjenkebevilling.

Kommunen har 2 ambulerende bevillinger for skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 for sluttet selskap til leilighetsbruk på steder som har bevilling for skjenking av øl og vin.

Rådmannen delegeres myndighet til å innvilge ambulerende skjenkebevilling.

Rådmannen gis fullmakt til å innvilge søknader om skjenkebevilling for enkelt anledning.

Rådmannens fullmakt kan utøves for en maksimal tidsramme pr. gang på 1 måned

9. Gebyr

Bevillingsgebyr for salgs- og skjenkebevillinger skal betales med et gebyr som beregnes i forhold til forventet omsatt mengde alkoholholdig drikke

- Gebyrets størrelse følger bestemmelsene i alkoholforskriften.

Manglende levering av omsetningsoppgave og manglende betaling av bevillingsgebyr innen kommunens frist kan føre til tildeling av to prikker for hvert tilfelle. Manglende betaling kan føre til inndragning av bevilling

Det skal betales bevillingsgebyr for ambulerende bevilling/ bevilling for enkelt anledning.

- Gebyrets størrelse fastsettes i alkoholforskriften.

10. Kontrollvirksomhet

Kommunens kontroll med salgs- og skjenkebevillinger er av avgjørende betydning for en god alkoholpolitikk. Kontroll med utøvelsen av bevillingen vil svært ofte være et effektivt virkemiddel for å bekjempe de vanligste problemene rundt alkoholomsetning, slik som over skjenking, vold og fyll på offentlig sted.

Ved kontroll av skjenkesteder skal det være minst 2 kontrollører (gjelder ikke salgssteder)

Rådmannen tillegges myndighet til å engasjere kontrollører. Salgs- og skjenkestedene skal kontrolleres så ofte som behovet tilsier. Hvert sted skal kontrolleres minst to ganger årlig.

Kontroll med salgs- og skjenkebevillingene skal utføres i henhold til Alkoholovens bestemmelser. Det drikkes mer alkohol, og omfanget av alkoholskader og -problemer øker med forbruket.

Bevillingsordningene bidrar til å redusere forbruk og problemer, men likevel er det store utfordringer knyttet til over skjenking, salg og skjenking av mindreårige, og bruk av reaksjoner er lav.

Fra 1. januar 2016 innføres derfor strengere krav til kommunenes reaksjon ved brudd på alkoholoven, og økte krav til kommunenes kontroll med bevillinger som utdeling av prikker ved overtredelse og at kontrollørene må avlegge kunnskapsprøver. Til sammen skal disse sikre et tryggere uteliv.

Kommunen skal ha et kontrollutvalg, i Fauske kommune er dette Helse- og omsorgsutvalget

10.1 Kontrollmyndigheten har bl.a. disse funksjoner

Føre tilsyn med at bevillingshaverne følger Alkoholloven, vilkårene i bevillingen og kommunens retningslinjer for øvrig.

Følgende forhold bør stå sentralt ved utøvelse av skjenkekontrollen i kommunen:

- aldersgrensebestemmelsene
- om det selges eller skjenkes til åpenbart berusede personer
- vakthold
- kontroll av salgs- og skjenketidene

10.2 Inndragning av salgs- og skjenkebevilling

1 januar 2016 trådte nye regler om prikktildeling i kraft, og Fauske kommunene vil da være forpliktet til å tildele salgs- og skjenkesteder et bestemt antall prikker ved regelbrudd.

Bestemmelsen om prikktildeling og inndragning gjeld der kontroll gjennomført i samsvar med alkohol forskriftene, eller rapport fra andre myndigheter, avdekker at innehaver av kommunale salgs- eller skjenkebevillinger ikke har oppfylt sine plikter etter alkoholloven

10.3 Overtreding- og inndragningsperiode

Tolv tildelte prikker i løpet av to år vil føre til inndragning av bevillingen i en uke.

Formålet med ordningen er å bedre salgs- og skjenkestedenes etterlevelse av regelverket og forenkle saksbehandlingen av inndragningssaker i kommunen.

Samtidig skal systemet skape større grad av likhet og forutsigbarhet for bevillingshaverne, uavhengig av hvilken kommune de driver næringsvirksomhet i.

Standardreaksjonen skal i utgangspunktet brukes i de tilfellene hvor det er tolv prikker som ligger til grunn for inndragningen. Er det mer enn tolv prikker som ligger til grunn, skal inndragningslengden «økes tilsvarende». 12 ekstra prikker skal dermed medføre at inndragningslengden økes med én dags inndragning

10.3.1 Følgende overtredelser fører til tildeling av åtte prikker:

- salg, utlevering eller skjenking til personer som er under 18 år
- brudd på bistandsplikt
- brudd på krav om forsvarlig drift
- hindring av kommunal kontroll

10.3.2 Følgende overtredelser fører til tildeling av fire prikker:

- salg og utlevering til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler, skjenking til personer som er eller må antas å bli åpenbart påvirket av rusmidler
- brudd på slags-, utleverings-, og skjenketidsbestemmelsene
- skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 til personer på 18 eller 19 år
- brudd på alderskrav til den som selger, utlevert eller skjenker alkoholholdig drikk.

10.3.3 Følgende overtredelser fører til tildeling av to prikker:

- det gis adgang til lokalet til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller bevillingshaver sørger ikke for at personer som er åpenbart påvirket av rusmidler forlater stedet
- mangler ved bevillingshaver internkontroll
- mangler levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist
- mangler betaling av bevillingsgebyr innen kommunes frist
- brudd på krav om styrer og stedfortreder
- gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet
- gjentatt diskriminering

10.3.4 Følgende overtredelser fører til tildeling av en prikk:

- brudd på krav om alkoholfrie alternativer
- brudd på regler om skjenkemengde
- konsum av medbrakt alkoholholdig drikk
- gjester medtar alkohol ut av lokalet
- brudd på krav om plassering av alkoholholdig drikk på salgssted
- brudd på vilkår i bevillingsvedtak
- brudd på reklameforbudet
- andre overtredelser som omfattes av alkoholloven

10.4 Reaksjoner ved overtredelse/brudd på alkoholovens bestemmelser

Kommunestyret fatter enkeltvedtak om tildeling av prikker. Bevillingshaver skal i forbindelse med vedtaket orienteres om mulige konsekvenser ved ytterligere prikktildelinger.

Vedtak kan påklages etter forvaltningslovens regler. Der klageretten ikke benyttes, kan tildelingen av prikker likevel påklages i forbindelse med klage på senere vedtak om inndragning hvor tildelingen av prikker inngår som grunnlag.

Dersom tildeling av prikker danner grunnlag for inndragning, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om inndragning av bevillingen, jf. forvaltningsloven §16. Kommunestyret fatter enkeltvedtak om inndragning av bevilling på grunnlag av tildeling av prikker. Kommunen bør iverksette vedtak om inndragning innen fire uker etter vedtakelsesdato.

11. Rapportering

Rådmannen utarbeider og fremmer for kommunestyret, en årlig melding om utviklingen av alkoholomsetningen i Fauske kommune, herunder ambulerende bevilling. Meldingen må gi en vurdering om gjeldende virkemidler er hensiktsmessige i forhold til alkoholpolitikens målsetting, og om nødvendig fremme forslag til endringer.